

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 3 (357) СЕРПЕНЬ

2023

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 3 (357) серпень 2023

Заснований у лютому 1997 року
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесений до Переліку
наукових фахових видань України в категорії «Б»
(педагогічні науки)

Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020 р.

Журнал включений до переліку видань реферативної бази даних «Україніка наукова»
(угода про інформаційну співпрацю
№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 1 від 25 серпня 2023 року)

Виходить чотири рази на рік

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор:

Юрків Я. І., доктор педагогічних наук, доцент, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», проректор з науково-педагогічної роботи (Україна).

Заступники головного редактора:

Караман О. Л. – доктор педагогічних наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», ректор (Україна).

Набока О. В. – доктор історичних наук, доцент, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», завідувач кафедри історії України (Україна).

Шехавцова С. О. – доктор педагогічних наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», професор кафедри романо-германської філології (Україна).

Відповідальні редактори:

Отравенко О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання (Україна).

Забудкова О. А. – кандидат історичних наук, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», старший викладач кафедри історії України (Україна).

Кокнова Т. А. – доктор педагогічних наук, доцент, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», доцент кафедри романо-германської філології (Україна).

Члени редакційної колегії:

Бабич В. І. – доктор педагогічних наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», професор кафедри олімпійського та професійного спорту (Україна).

Власенко К. В. – доктор педагогічних наук, професор, Донбаська державна машинобудівна академія, завідувач кафедри математики та моделювання (Україна).

Глуховцева К. Д. – доктор філологічних наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», професор кафедри української філології та загального мовознавства (Україна).

Дмитренко В. І. – доктор філологічних наук, професор, Криворізький державний педагогічний університет, професор кафедри української та світової літератури (Україна).

Заблоцький В. В. – доктор наук з державного управління, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», директор Навчально-наукового інституту публічного управління, адміністрування та післядипломної освіти (Україна).

Кобзар О. І. – доктор філологічних наук, професор, Полтавський університет економіки й торгівлі, професор кафедри ділової іноземної мови (Україна).

Кравченко О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», професор кафедри публічної служби та управління навчальними і соціальними закладами (Україна).

Кушнірова Т. В. – доктор філологічних наук, професор, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, професор кафедри германської філології та перекладу (Україна).

Литвин М. Р. – доктор історичних наук, професор, Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича Національної академії наук України, завідувач відділу (Україна).

Лукасевіч-Велеба Й. – доктор педагогічних наук, Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської, професор педагогічного факультету (Республіка Польща).

Любимова С. А. – кандидат філологічних наук, доцент, Київський національний лінгвістичний університет, докторант кафедри англійської філології, перекладу і філософії мови імені професора О. М. Мороховського (Україна).

Михальський І. С. – доктор історичних наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин (Україна).

Моїсеєнко О. Ю. – доктор філологічних наук, професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія», професор кафедри англійської мови (Україна).

Нефьодов Д. В. – доктор історичних наук, доцент, Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, доцент кафедри історії (Україна).

Прошкін В. В. – доктор педагогічних наук, Київський університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри комп'ютерних наук і математики (Україна).

Саснюк В. Г. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», доцент кафедри олімпійського та професійного спорту (Україна).

Священко З. В. – доктор історичних наук, професор, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання (Україна).

Си Цзюньцінь – доктор філологічних наук, професор, Ланьчжоуський університет, факультет російської мови та літератури (КНР).

Ткачук В. В. – кандидат педагогічних наук, Криворізький національний університет, асистент кафедри інженерної педагогіки та мовної підготовки (Україна).

Хахула Л. І. – кандидат історичних наук, доцент, Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича Національної академії наук України, старший науковий співробітник (Україна).

Юган Н. Л. – доктор філологічних наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, професор кафедри іноземних мов (Україна).

Редакційні вимоги до технічного оформлення статей

Стаття оформлюється в текстовому редакторі Word for Windows (шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5).

Поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1,5 см. Сторінки не нумеруються.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний).

На початку вказують назву тематичної рубрики видання. Через рядок від УДК в лівому верхньому кутку вказуються прізвище, ім'я, по батькові автора (повністю, шрифт жирний).

На наступному рядку – науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи; e-mail; ORCID ID (персональний код, який необхідно отримати, заповнивши анкету за посиланням: <https://orcid.org/register>).

Назва статті друкується через рядок (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); визначення методики дослідження (сукупність методів дослідження, їх основний зміст, характеристики і показники, які вони фіксують, та одиниці вимірювання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки із цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела в тексті оформлюються мовою оригіналу таким чином: у круглих дужках зазначається прізвище автора, рік видання роботи (наприклад, Шумська, 2010). Якщо потрібно послатися на декілька джерел, варто перелічувати їх через крапку з комою (наприклад, Афанасьєва, 2016; Богданова & Саннікова, 2015; Moore, 2006). Якщо використовуються цитати, статистика тощо, то слід вказати номер сторінки посилання (Афанасьєва, 2016, с. 46; Bruner, 2012, p. 24).

Бібліографія та в разі необхідності примітки подаються в кінці статті після заголовку «Список використаної літератури» (без двокрапки) у порядку цитування й оформлюються відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Для коректного індексування публікацій наукометричними системами після Списку використаної літератури необхідно навести References. Посилання в References мають бути оформлені відповідно до APA Style: для кирилических цитувань слід транслітерувати імена авторів та назви видань; останні також слід навести в англійському перекладі в [] із зазначенням мови оригіналу в дужках, наприклад [in Russian], [in Ukrainian]. Назви періодичних видань слід наводити відповідно до офіційного латинського написання за номером реєстрації ISSN. В елементах опису не можна замінювати латинські літери на кириличні. Цитування в References мають бути оформлені за стандартом APA.

Статтю завершують 2 анотації обсягом 1600–1800 знаків (українською та англійською мовами) із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові автора, назви статті та ключових слів (3–5 термінів).

ЗМІСТ

ВИЩА ТА УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА

1. **Омельченко А. О.** Дослідження рівня сформованості особистісних якостей майбутніх тренерів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.....9

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ТА НАВЧАННЯ

2. **Беньковська Н. Б., Беньковський С. Ю., Казнадей С. О.** Особливості професійної підготовки майбутніх офіцерів Військово-Морських Сил в Італії.....16
3. **Горбенко К. Ю.** Програмно-нормативне забезпечення професійної підготовки фахових молодших бакалаврів із фізичної культури та спорту.....23
4. **Зубченко Л. В., Голик В. А.** Використання засобів сучасного фітнесу у процесі фізичної підготовки курсантів.....30
5. **Коваленко О. В., Новікова А. В.** Внутрішньофірмове навчання та перспективи його використання в готельних комплексах України.....37
6. **Котова О. В., Сопотницька О. В.** Упровадження сучасних інноваційних технологій у контексті професійної підготовки для розвитку фізичної культури в закладах вищої педагогічної освіти.....44
7. **Лазоренко С. С.** Організаційно-методичні умови розвитку професійних компетентностей майбутніх учителів предмета «Захист України».....52
8. **Литвин О. В.** Побудова індивідуальної освітньої траєкторії майбутніх педагогів шляхом цифровізації освіти та дистанційного навчання на засадах педагогічного дизайну.....61
9. **Мороз Ю. М.** Вплив фізичної рекреації як освітнього компонента на професійну підготовку фахівців із фізичної культури.....70
10. **Отравенко О. В., Дубовой О. В., Гончаренко В. І.** Стресостійкість як професійно значуща риса майбутнього фахівця фізичного виховання і спорту в умовах сучасних змін.....77
11. **Павлюк О. М., Брусак О. М.** Особливості організації практик у закладах вищої освіти України.....85
12. **Пивоварова Г. С.** Методологічні засади проблеми формування культурних цінностей майбутніх учителів початкової школи.....91
13. **Школа О. М., Жамардій В. О., Сичов Д. В.** Сучасний підхід під час проведення практичних занять із фітнесу в умовах воєнного часу.....96
14. **Ярмолевич О. І., Ковальчук Т. С., Бакатова К. О.** Діджиталізація і диверсифікація процесу розвитку іншомовної комунікативної компетенції майбутніх офіцерів ЗСУ.....105

CONTENTS

HIGHER AND UNIVERSITY EDUCATION

1. **Omelchenko A.** Study of the level of formation of personal qualities of future trainers of the first (bachelor's) level of education..... 9

VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

2. **Benkovska N., Benkovskiy S., Kaznadei S.** Peculiarities of professional training of future officers of the Naval Forces in Italy.....16
3. **Horbenko K.** Program and regulatory support of professional training of professional junior bachelors in physical culture and sports.....23
4. **Zubchenko L., Golik V.** The use of modern fitness means in the process of physical training of cadets.....30
5. **Kovalenko O., Novikova A.** Intracompany training and prospects for its use in hotel complexes in Ukraine.....37
6. **Kotova O., Sopotnytska O.** Implementation of modern innovative technologies in the context of professional training for the development of physical culture in institutions of higher pedagogical education.....44
7. **Lazorenko S.** Organizational and methodological conditions for the development of professional competences of future teachers of the subject "Defense of Ukraine".....52
8. **Lytvyn O.** Building an individual educational trajectory of future teachers through digitization of education and distance learning based on pedagogical design.....61
9. **Moroz Yu.** The impact of physical recreation as an educational component on the professional training of physical culture specialists.....70
10. **Otravenko O., Dubovoi O., Goncharenko V.** Stress resistance as a professionally significant trait of a future physical education and sports specialists in the context of modern changes.....77
11. **Pavliuk O., Brusak O.** Peculiarities of the organization of internships in higher education institutions of Ukraine.....85
12. **Pyvovarova H.** Methodological principles of the problem of formation of cultural values of future primary school teachers.....91
13. **Shkola O., Zhamardiy V., Sychov D.** Modern approach to conducting practical fitness classes in wartime conditions.....96
14. **Yarmolovych O., Kovalchuk T., Bakatova K.** Digitalization and diversification of the process of development of foreign language communicative competence of future officers of the Armed Forces of Ukraine.....105

УДК 796.035 – 042.3:378

DOI [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-3\(357\)-70-76](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-3(357)-70-76)

Мороз Юрій Миколайович,

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання
і психолого-педагогічних дисциплін
Уманського національного університету садівництва,
м. Умань, Україна.
morzev1978@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2788-913X>

**ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ ЯК ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
НА ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

На сьогодні в Україні виникла суспільна необхідність у фахівцях із фізичного виховання та спорту, здатних виконувати рекреаційно-оздоровчу діяльність, що надзвичайно важливо для пропаганди здорового способу життя, профілактики різноманітних захворювань і підвищення рівня рухової активності різних верств населення, особливо молоді. Особистість фахівця з рекреаційно-оздоровчої діяльності є вкрай важливим фактором, який впливає на залучення населення до оздоровчої рухової активності. Критична значущість визначальних аспектів підготовки таких фахівців слугує потребам розвитку освітньої галузі фізичної культури й спорту (Андреєва, 2014). Євроінтеграційні процеси, які на сьогодні проходять в Україні, визначають життєву необхідність реалізації спільної європейської політики у сфері підготовки висококваліфікованих кадрів рекреаційно-оздоровчого та фізкультурного спрямування. Вивчення передового досвіду підготовки відповідних фахівців потребує критичного аналізу здобутків освітньої системи нашої країни. Адаптація освітньої системи до національних потреб дасть можливість реалізувати позитивні тенденції в освітньому процесі закладів вищої освіти України. Рівень і значущість освіти характеризує ступінь розвитку цивілізації. Пошук і реалізація нової освітньої парадигми зумовили усвідомлення важливості та необхідності модернізації освіти як глобального та визначального процесу, що охоплює всі сфери суспільної діяльності.

Дослідженням особливостей підготовки кадрів у сфері фізичної рекреації займалась О. Андреєва (Андреєва, 2014). Питання впровадження в навчальний процес новітніх здоров'язбережувальних технологій розглядали у своїх працях С. Свіршук, Т. Вознюк, А. Драчук (Свіршук, 2012). О. Ажиппо та Г. Путетіна досліджували системи оздоровчо-рекреаційної рухової активності населення (Ажиппо, 2017). Leisure and recreational activities of student youth in the context of healthpreservation (Olena Otravenko, Olena Shkola, Olena Shynkarova, Valeriy Zhamardiy, Oleksandr Iyvatskyi, Dmytro Pelypas, 2021). Methodical System of Using Fitness Technologies in Physical (Zhamardiy, V., Griban, G., Shkola, O., Fomenko, O., Khrystenko, et al., 2020). О. Жданова, І. Грибовська, Л. Чеховська в процесі наукових досліджень дійшли до висновку, що існує надзвичайна потреба у кваліфікованих фахівцях з фізичної рекреації (Жданова, 2014).

Дослідження виконувалось за планом науково-дослідної теми кафедри фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін Уманського національного університету садівництва: «Вплив і значення фізичної рекреації, як складового елементу ресурсу розвитку сучасної молоді».

Мета та завдання дослідження – визначити та охарактеризувати основні аспекти та тенденції підготовки фахівців з фізичного виховання з врахуванням фізичної рекреації як освітнього

компонента, значимість і важливість якого слугуватиме потребам розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, аналіз джерел Інтернет, аналіз передового вітчизняного досвіду, спостереження.

Нам імпанує думка О. Отравенко, яка з позиції компетентнісного підходу професійну підготовку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інноваційного освітньо-інформаційного простору розглянула «з одного боку, як складну багатогранну систему, яка спрямована на здобуття та розвиток достатнього для продуктивної креативної професійної діяльності рівня компетентності у процесі навчання у закладі вищої освіти і практичній діяльності, з іншого – як система організаційних і педагогічних заходів, які забезпечують формування в особистості професійної спрямованості знань, умінь, навичок, володіння сучасними фізкультурно-оздоровчими, інноваційними та інформаційними технологіями, професійної готовності до певної діяльності та професійної взаємодії» (Отравенко, 2018, с. 23).

У складних умовах воєнного стану та дистанційного навчання цінним для нашого дослідження є визначення О. Отравенко, що «сучасний випускник закладу вищої освіти повинен бути творчою особистістю, конкуренто здібною, професійно мобільною, володіти міцною фізичною і відмінною психологічною підготовленістю до подальшої життєдіяльності, досвідом суб'єктності, професійно-особистісною компетентністю; здатний розробляти і упроваджувати нові технології в процес навчання і виховання та працювати в умовах інноваційного освітньо-інформаційного простору» (Отравенко, 2018, с. 283).

Отже, урахувавши компетентнісний підхід до навчання та складні умови в період воєнного стану та дистанційного навчання, розглянемо досвід фахівців стосовно рекреаційно-оздоровчої діяльності та сфери фітнесу та рекреації у професійній підготовці фахівців з фізичної культури.

Основною метою Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», є формування у суспільстві умов до оздоровчої рухової активності та здорового способу життя для формування здоров'я громадян як найвищої соціальної цінності в державі (Указ Президента України, 2016).

Оздоровчо-рекреаційна рухова активність відзначається динамікою, різноманіттям форм, спрямувань, універсальністю їх використання, що є орієнтованим на максимальне задоволення оздоровчих потреб населення. Відповідно до визначення О. Андрєєвої, рекреаційно-оздоровча діяльність – це процес взаємодії людини з довкіллям, завдяки чому вона досягає свідомо поставленої мети, яка виникла внаслідок появи потреби в активному відпочинку, отриманні задоволення, оздоровленні, відновленні фізичних і духовних сил у вільний або спеціально визначений час, що стимулює рухову та соціальну активність і створює оптимальні умови для творчого самовираження особистості (Андрєєва, 2004). До переліку специфічних засобів та методів фізичної рекреації оздоровчого спрямування, до яких входять і елементи цікавості й розваги, відносять фізичні вправи помірної інтенсивності, рухливі та спортивні ігри, різноманітні види туризму, ідеомоторну рухову діяльність тощо.

Згідно Т. Круцевич, Г. Безверхньої, даних Інтернет джерел, «фізична рекреація – це вид фізичної культури: використання фізичних вправ, а також видів вправ у спрощених формах для активного відпочинку людей, отримання задоволення від цього процесу, розваг, зміни видів діяльності, залишити осторонь щоденні види трудової, побутової, спортивної, військової діяльності (Круцевич, Безверхня, 2010).

Визначення статусу фахівця з фізичної рекреації на сьогодні є надзвичайно важливим, оскільки парадигма освітньої діяльності у сфері дозвілля, фітнесу й рекреації в останні десятиліття суттєво змінилася в усьому світі, що пояснюється орієнтацією на принципово нове розуміння сутності фізичної рекреації та її ролі в освітній системі (Жданова, 2008). Перш за все це пов'язано з кризовою ситуацією у сфері фітнесу й рекреації, та характеризуються

такими чинниками, як низька рухова активність населення, низька якість та невідповідність потребам населення фізкультурно-оздоровчих послуг, що надаються засобами фізичної культури за місцем проживання, роботи громадян і в місцях масового відпочинку населення, низький рівень престижності професій у сфері фізичної культури й спорту, незадовільне матеріального заохочення працівників бюджетного сектору цієї сфери; низька та неефективна система підготовки кадрів. Вивчення основних закономірностей розвитку сфери фітнесу та рекреації, розробка інноваційних рекреаційних і оздоровчих технологій неминуче приводять до необхідності оновлення змісту діяльності фахівців, мета якого – упровадження новітніх технологій у практичну діяльність.

На сьогодні освіта в сфері фітнесу та рекреації зазнала значних змін як в Європейському так і в світовому масштабах, що зумовлено орієнтацією на принципово нове розуміння сутності та значимості фізичної рекреації та її ролі в системі вітчизняної освіти (Bielikova, 2014). Із позицій сьогодення гостро постала нагальна потреба в розробленні та обґрунтуванні новітніх системи професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, та їх готовності до рекреаційно-оздоровчої діяльності. У Національній стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» стверджується, що «останнім часом в Україні спостерігається позитивна тенденція до зростання кількості осіб, які використовують різні види та форми оздоровчої рухової активності» (Крутий, 2010). Результати досліджень науковців свідчать про те, що з усіх факторів, які є визначальними у залученні людини до рухової активності і роблять ці заняття невід’ємним компонентом її життя, найбільш вагомим є особистість фахівця-професіонала в галузі оздоровчого фітнесу та рекреації (Дутчак, 2010).

Отже, виходячи з вище сказаного, можна зробити такий висновок, що найважливішим завданням теорії та методики професійної освіти є пошук нових форм, засобів і методів, які б допомогли сформувати ефективну систему підготовки фахівців з фізичної рекреації, яка максимально відповідає умовам та вимогам підготовки фахівців у сфері фізичної культури і спорту, та професійної діяльності з оздоровлення населення засобами фізичної культури.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку полягають у подальшому вивченні особливостей підготовки фахівців з фізичної рекреації, та обґрунтування використання перелічених методик у навчальному процесі під час підготовки даних фахівців, та фахівців у сфері фізичної культури та спорту.

Список використаної літератури

1. Андрєєва О. В. Фізична рекреація : монографія. Київ : НВП Поліграфсервіс, 2014. 244 с.
2. Свірщук Н., Вознюк Т., Драчук А. Спеціальна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-рекреаційної діяльності як пріоритетний напрям сучасної вищої освіти. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві*: зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк, 2012. Т. 2(18). С. 80–85.
3. Ажиппо О., Путятіна Г. Діалектичний підхід до структурно-функціонального менеджменту в системі оздоровчо-рекреаційної рухової активності населення. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2017. № 6. С. 7–10. DOI: <https://doi.org/10.15391/snsv.2017-6.001>.
4. Otravenko O., Shkola O., Shynkarova O., Zhamardiy V., Lyvatskyi O., Pelypas D. Leisure and recreational activities of student youth in the context of health preservation. *Journal for Educators, Teachers and Trainers. JETT*. 2021. Vol. 12(3). P. 146–154. URL: <https://jett.labosfor.com/>. DOI: <https://doi.org/10.47750/jett.2021.12.03.014>.
5. Zhamardiy, V., Griban, G., Shkola, O., Fomenko, O., & Khrystenko, D. et al. Methodical System of Using Fitness Technologies in Physical Education of Students. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2020. Vol. 9(5). P. 27–34. URL: www.ijaep.com.

6. Указ Президента України Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». URL: <https://tavr.osv.org.ua/ruhova-aktivnist-10-07-23-17-06-2020/>.

7. Жданова О., Данилевич М., Грибовська І., Чеховська Л. Зміст підготовки магістрів зі спеціальності «Фітнес і рекреація». *Фізична активність, здоров'я і спорт*. 2014. № 1(15). С. 62–69.

8. Отравенко О. В. Компетентнісний підхід як складова частина якісної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в закладах вищої освіти. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2018. № 4(318). С. 21–29. ISSN 2227-2844.

9. Отравенко О. В. Моніторинг якості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в інноваційному освітньо-інформаційному просторі закладів вищої освіти. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2018. Вип. 11. С. 282–291. DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-8082.2018-0.%25p>. URL: <http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/137207>.

10. Андрєєва О., Благій О. Аспекти підготовки кадрів з рекреаційно-туристської діяльності. *Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали IV Всеукр. конф.* Львів, 2004. С. 244–245.

11. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г. В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник. Київ : Олімп. л-ра, 2010. 370 с. ISBN 978-966-8708-28-2.

12. Жданова О., Господарчук Т. Участь центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» у вирішенні проблеми оптимізації обсягів рухової активності населення. *Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали IV Всеукр. конф.* Львів : ЛДУФК, 2008. С. 169–173.

13. Bielikova N., Indyka S. Formation of the operational-actionable component of the future physical rehabilitation specialists' readiness to health protection activity. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. № 4(28). С. 30–35.*

14. Педагогічне проектування як засіб становлення і розвитку ключових компетентностей суб'єктів освітнього простору: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (14-15 жовт. 2010 р., Запоріжжя) / ред.: К. Л. Крутий; Є. М. Павлютенков ; Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. Запоріжжя : ЛПКС, 2010. 316 с.

15. Дутчак М. В. Класифікація професій у сфері фізичної культури і спорту України: стан та перспективи. *Спорт. наука України*. 2010. № 2. С. 25–41.

References

1. Andrieieva, O. V. (2014). *Fizychna rekreatsiia* [Physical recreation]. Kyiv: NVP Polihrafservis [in Ukrainian].

2. Svirshchuk, N., Vozniuk, T., & Drachuk, A. (2012). Spetsialna pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do fizkulturno- rekreatsiinoi diialnosti yak priorytetnyi napriam suchasnoi vyshchoi osvity [Special training of future physical culture teachers for physical culture and recreational activities as a priority area of modern higher education]. *Fizychne vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi: zb. nauk. pr. Volyn. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky – Physical education, sport and health culture in modern society: a collection of scientific works of Lesya Ukrainka Volyn National University, 2(18)*, 80-85. Lutsk [in Ukrainian].

3. Azhyppo, O., & Putiatina, G. (2017). Dialektychnyi pidkhid do strukturno-funktsionalnoho menedzhmentu v systemi ozdorovcho-rekreatsiinoi rukhovoi aktyvnosti naseleennia [Dialectical approach to structural and functional management in the system of health and recreational motor

activity of the population]. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk – Slobozhan scientific and sports bulletin*, 6, 7-10. DOI: <https://doi.org/10.15391/sns.v.2017-6.001> [in Ukrainian].

4. Otravenko, O., Shkola, O., Shynkarova, O., Zhamardiy, V., Lyvatskyi, O., & Pelypas, D. (2021). Leisure and recreational activities of student youth in the context of health-preservation. *Journal for Educators, Teachers and Trainers. JETT*, 12(3), 146-154. Retrieved from <https://jett.labosfor.com/>. DOI: <https://doi.org/10.47750/jett.2021.12.03.014> [in English].

5. Zhamardiy, V., Griban, G., Shkola, O., Fomenko, O., & Khrystenko, D. et al. (2020). Methodical System of Using Fitness Technologies in Physical Education of Students. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 9 (5), 27-34. Retrieved from www.ijaep.com [in English].

6. Ukaz Prezidenta Ukrainy Pro Natsionalnu stratehiiu z ozdorovchoi rukhvoi aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist – zdorovyi sposib zhyttia – zdorova natsiia» [Decree of the President of Ukraine On the National strategy for healthy physical activity in Ukraine for the period until 2025 «Physical activity – healthy lifestyle – healthy nation»]. Retrieved from <https://tavr.osv.org.ua/ruhova-aktivnist-10-07-23-17-06-2020/> [in Ukrainian].

7. Zhdanova, O., Danylevych, M., Hrybovska, I., & Chekhovska, L. (2014). Zmist pidhotovky mahistriv zi spetsialnosti «Fitnes i rekreatsiia» [The content of the master's training in the specialty «Fitness and recreation»]. *Fizychna aktyvnist, zdorovia i sport – Physical activity, health and sports*, 1(15), 62-69 [in Ukrainian].

8. Otravenko, O. V. (2018). Kompetentnisnyi pidkhid yak skladova chastyna iakisnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury v zakladakh vyshchoi osvity [Competency approach as an integral part of quality training of future teachers of physical culture in institutions of higher education]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedagogichni nauky – Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University. Pedagogical sciences*, 4 (318), 21-29 [in Ukrainian].

9. Otravenko, O. V. (2018). Monitorynh yakosti profesiinoy pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury v innovatsiinomu osvitno-informatsiinomu prostori zakladiv vyshchoi osvity [Monitoring the quality of professional training of future physical education teachers in the innovative educational and informational space of higher education institutions]. *Visnyk Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohienka. Fizychno vykhovannia, sport i zdorovia liudyny – Bulletin of the Kamianets-Podilskyi National University named after Ivan Ohienko. Physical education, sports and human health*, 11, 282-291. Retrieved from <http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/137207>. DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-8082.2018-0.%25p> [in Ukrainian].

10. Andrieieva, O., & Blahii, O. (2004). Aspekty pidhotovky kadrov z rekreatsiino-turystskoi diialnosti [Aspects of personnel training in recreational and tourist activities]. *Problemy aktyvizatsii rekreatsiino-ozdorovchoi diialnosti naseleennia – Problems of activation of recreational and health activities of the population*. (pp. 244-245). Lviv [in Ukrainian].

11. Krutsevych, T. Iu., & Bezverkhnia, H. V. (2010). Rekreatsiia u fizychnii kulturi riznykh hrup naseleennia [Recreation in physical culture of different population groups]. Kyiv: Olimp. 1-ra [in Ukrainian].

12. Zhdanova, O., & Hospodarchuk, T. (2008). Uchast tsentriv fizychnoho zdorovia naseleennia «Sport dlia vsikh» u vyrishenni problemy optymizatsii obsiahiv rukhvoi aktyvnosti naseleennia [The participation of the centers of physical health of the population «Sports for all» in solving the problem of optimizing the volume of physical activity of the population]. *Problemy aktyvizatsii rekreatsiino-ozdorovchoi diialnosti naseleennia – Problems of activation of recreational and health activities of the population*. (pp. 169-173). Lviv: LDUFK [in Ukrainian].

13. Bielikova, N., & Indyka, S. (2014). Formation of the operational-actionable component of the future physical rehabilitation specialists' readiness to health protection activity. *Fizychno vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi: zb. nauk. pr. Skhidnoievrop. nats. un-tu im. Lesi*

Ukrainky – Physical education, sport and health culture in modern society: a collection of scientific works of Lesya Ukrainka East European National University, 4 (28), 30-35. Lutsk: Skhidnoievrop. nats. un-t im. Lesi Ukrainky [in English].

14. Pedagogichne proektuvannia yak zasib stanovlennia i rozvytku kliuchovykh kompetentnosti sub'ektiv osvithnoho prostoru: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. (14-15 zhovt. 2010 r., Zaporizhzhia) [Pedagogical design as a means of formation and development of key competencies of subjects of the educational space: materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (October 14-15, 2010, Zaporizhzhia)]. (2010). Eds.: K. L. Krutii, Ye. M. Pavliutenkov. Zaporizhzhia: LIPS [in Ukrainian].

15. Dutchak, M. V. (2010). Klasyfikatsiia profesii u sferi fizychnoi kultury i sportu Ukrainy: stan ta perspektyvy [Classification of professions in the field of physical culture and sports of Ukraine: state and prospects]. *Sport. nauka Ukrainy – Sports science of Ukraine, 2, 25-41* [in Ukrainian].

Мороз Ю. М. Вплив фізичної рекреації як освітнього компонента на професійну підготовку фахівців із фізичної культури

Парадигма освіти у сфері фізичного виховання останніми десятиліттями суттєво змінилася в усьому світі, що пояснюється орієнтацією на принципово нове розуміння сутності фізичного виховання та його ролі в освітній системі. В той же час в Україні виникла нагальна суспільна необхідність у фахівцях із фізичного виховання, які мають всі навички для виконання рекреаційно-оздоровчої діяльності, що є надзвичайно важливим та необхідним для пропаганди здорового способу життя, профілактики різних захворювань і підвищення та покращення рівня рухової активності різних груп населення. Особистість фахівця з рекреаційно-оздоровчої діяльності є вкрай важливим фактором, який впливає на залучення населення до оздоровчої рухової активності. Критична значущість визначальних аспектів підготовки таких фахівців слугує потребам розвитку освітньої галузі фізичної культури й спорту. Євроінтеграційні процеси, які на сьогодні проходять в Україні, визначають життєву необхідність реалізації спільної європейської політики у сфері підготовки висококваліфікованих кадрів рекреаційно-оздоровчого та фізкультурного спрямування. Вивчення передового досвіду підготовки відповідних фахівців потребує критичного аналізу здобутків освітньої системи нашої країни. Адаптація освітньої системи до національних потреб дасть можливість реалізувати позитивні тенденції в освітньому процесі закладів вищої освіти України. Рівень і значущість освіти характеризує ступінь розвитку цивілізації. Пошук і реалізація нової освітньої парадигми зумовили усвідомлення важливості та необхідності модернізації освіти як глобального та визначального процесу, що охоплює всі сфери суспільної діяльності.

Ключові слова: рекреація, фізична рекреація, професійна підготовка, фізичне виховання, здоров'я людини, оздоровче середовище.

Moroz Yu. The impact of physical recreation as an educational component on the professional training of physical culture specialists

The paradigm of education in the field of physical education has significantly changed in recent decades all over the world, which is explained by the orientation towards a fundamentally new understanding of the essence of physical education and its role in the educational system. At the same time, there is an urgent social need in Ukraine for physical education specialists who have all the skills to perform recreational and health activities, which is extremely important and necessary for the promotion of a healthy lifestyle, the prevention of various diseases and the increase and improvement of the level of motor activity of various population groups. The personality of a specialist in recreation and health activities is an extremely important factor that affects the involvement of the population in health-improving physical activity. The critical importance of the defining aspects of the training of

such specialists serves the needs of the development of the educational field of physical culture and sports. The European integration processes currently taking place in Ukraine determine the vital need for the implementation of a common European policy in the field of training highly qualified personnel in the field of recreation, health and physical education. The study of best practices in the training of relevant specialists requires a critical analysis of the achievements of the educational system of our countries. Adaptation of the educational system to national needs will provide an opportunity to implement positive trends in the educational process of higher education institutions of Ukraine. The level and importance of education characterizes the degree of development of civilization. The search for and implementation of a new educational paradigm led to the realization of the importance and necessity of modernization of education as a global and determining process covering all spheres of social activity.

Key words: recreation, physical recreation, professional training, physical education, human health, health environment.

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)

Стаття надійшла до редакції 10.05.2023 р.
Прийнято до друку 26.05.2023 р.

Наукове видання

ВІСНИК

Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(педагогічні науки)

№ 3 (357) серпень 2023

Відповідальні за випуск:
д. п. н., проф. О. Л. Караман
д. п. н., доц. Я. І. Юрків
Комп'ютерна верстка – Н. С. Кузнецова
Коректура – Н. В. Славогородська

Підписано до друку 25.08.2023 р.
Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 19,07. Замов. № 0823/482. Наклад 200 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
вул. Інглезі, 6/1, м. Одеса, 65101
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.